

Comprehensive Multi Level POS Tag Set for Sinhala

This document presents a comprehensive, multi-level POS tag set for Sinhala. Examples are given for each tag with their (most suitable) English translation whenever possible.

1. Level 1

Sinhala words are broadly categorized in to five part of speech at level 1

1. Nouns
2. Verbs
3. Adjectives
4. Adverbs
5. Nipāta

2. Level 2

At level 2, each tag at level 1 is further categorized based on context definitions.

2.1 Categories of Nouns

2.1.1 Common Nouns

Common Noun denote a class of objects or a concept. At second level of tag set, both animate and inanimate common nouns and their inflections belongs to the same category.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
මිනිසා	the man	මිනිස්සු	men	ගස	The tree	ගස්	trees
මිනිසෙක්	A man	මිනිසුන්	men	ගසක්	A tree	ගස්වල	In/on trees
මිනිසාගේ	Mans	මිනිසුන්ගේ	Men's	ගසෙහි	In/on the tree	ගස්වලින්	From trees
මිනිසාගෙන්	From the man	මිනිසුන්ගෙන්	From men	ගසෙන්	From the tree	ගස්වලට	To trees
මිනිසාට	To the man	මිනිසුන්ට	To men	ගසට	To the tree		

2.1.2 Proper Nouns

Proper noun identifies an exact entity (person, place or thing). Since it refers to an exact known entity, proper nouns cannot have an indefinite form.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
ජෝන්	John	ජපානය	Japan

ජෝන්ට	To John	ජපානයට	To Japan
ජෝන්ගේ	John's	ජපානයේ	In Japan
ජෝන්ගෙන්	From John	ජපානයෙන්	From Japan

2.1.3 Pronouns

Pronouns are words that can be substituted for a noun or a noun phrase.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
මම	I	අපි	we	ඔහු	he	ඔවුන්	them
මට	To me	අපිට	For us	ඔහුට	To him	ඔවුන්ට	To them
මගේ	mine	අප/අපේ	our	ඔහුගේ	his	ඔවුන්ගේ	theirs
මගෙන්	From me	අපෙන් / අපගෙන්	From us	ඔහුගෙන්	From him	ඔවුන්ගෙන්	From them
එය	that	එහි	In/on that	එවා	those	එවායේ	In those
එයින්	From that			එවායින්	From those		
එයට	To that			එවාට	To those		

2.1.4 Nouns in Compound Verb

If a compound verb is a combination of Noun + Verb, such nouns are identified as Noun in Compound verbs. Noun in compound verb is always the base, plural form of the particular noun. There is no corresponding translation in English, since all compound verbs in Sinhala is a normal verb in English

Examples of compound verbs. First word of following compound verbs are identified as 'Noun in Compound Verb'

පාඩම් කරනවා	studying	සෙල්ලම් කරනවා	playing
ක්‍රියා කරනවා	Acting / doing		

Examples of Noun in compound verb

පාඩම්	සෙල්ලම්	ක්‍රියා	

2.1.5 Questioning Pronouns

Questioning Pronouns are words used to ask a question.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
කුමක්ද/කුමක්දැයි	What	කෙසේද/කෙසේදැයි	How	කවදාද/ කවදාදැයි	When
කොහෙදීද	Where	කොතනදීද	Where	කවරෙක්ද	Who
කවරක්ද	What				

2.1.6 Deterministic Pronouns

Deterministic pronouns are words built up from a combination of a determiner (discussed below) and a pronoun. For example සමහරෙක් (some of them) is a word in Sinhala derived from සමහර (some), which is a determiner and දෙනෙක් (them), which is a pronoun.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
සමහරෙක් / සමහරුන්	Some of them	ඇතැමෙක්	Some of them	සමහරක්	Some of those
සමහරුන්ට	To some of them	සමහරුන්ගේ	Some of their	සමහරුන්ගෙන්	From some of them

2.1.7 Question Based Pronouns

Question base pronouns are used to show the uncertainty of a noun/noun phrase of interest.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
කුමක්	What	කවර	Which	කෙසේ	How
කොහේදී	Where				

2.2 Categories of Verbs

2.2.1 Verb finite

Finite Verbs are verbs used at the end of a sentence.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
කළේය	(he) did	කළාය	(she) did	කරන්නේය	Is doing
තිබේ	Have/has	තිබුණි / තිබිණ	had	කරමි	Am doing
කරති	Are doing	කළෝය	(they) did		

2.2.2 Verb participle

Inflected form of a verb that is used in a sentence to modify a noun, noun phrase, verb or a verb phrase. Thus it plays the same role as adjective or adverb.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
බැලූ	looked	බැලිය		බැලෙන	
බලන	Is looking at	බලන්නේ		බැලීමේ	
බලනු		බැලුවේ			

2.2.3 Verbal noun

Inflected form of a base verb that acts as a noun.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
බැලීම	The look	බැලිලි	looks	බැලීමෙන්	From the look
බැලීමක්	A look	බැලීමට	To look	බැලීමටත්	Even to look

2.2.4 Modal auxiliary

Verbs which expresses necessity or possibility.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
හැකි	Can / could	යුතු	Must /should	නොහැකි	Could not / can not

2.2.5 Verb Non Finite

Verbs that does not belong to any of the above categories are considered as verb non finite

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
බලා	Looked and	බලමින්	While looking	බලද්දී	when looking at
බලනොත්	If looked	බලුවාම	When (someone) look at	බලුවත්	Even (someone) look at

2.3 Categories of Adjectives

2.3.1 Adjective

Adjectives are words used to describe nouns or noun phrases. Whole purpose of an adjective is to describe a noun and could not be used as any other word form.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
රළු	rough	විශේෂ	Special	සුදු	White	ඉහල	Up
සුමුදු	Smooth	අලුත්	New	කුඩා	Small	පහල	Down
ප්‍රාදේශීය	regional	නාගරික	urban	පළමු	first	දෙවන	secons

2.3.2 Adjectival Noun

Adjectival noun is a common noun that acts as an adjective to describe another noun. When a common noun is used as an adjectival noun, it always take the base, plural form of the common noun.

So in a noun phrase like ‘පාසල් වත්ත’, ‘පාසල්’ is an adjectival noun which describes the main common noun ‘වත්ත’

විත්‍ර	පාසල්	ගල්	ඇත්	කාර්යාල	ගොඩනැගිලි	වැව්	විද්‍යාල

2.3.3 Adjective in Compound Verbs

If a compound verb is a combination of Adjective + Verb, such adjectives are identified as Adjective in Compound verbs.

Compound verb examples. First word in such compound verbs will be tagged as Adjective in compound verbs

අඩු කරනවා	වැඩි කරනවා	අඩපන වෙනවා
Reducing / decreasing	increasing	

2.4 Categories of Adverbs

Adverbs are not further sub categorized in second level

2.5 Categories of Nipatha

2.5.1 Postposition

Postpositions in Sinhala are words used after nouns, verbs and sometimes even after adjectives and adverbs to show their relationship to other words in order to build up a meaningful sentence.

සඳහා	අතර	ලෙස	සිට	වැනි	තුලින්	දක්වා
මෙන්	මත	පිලිබඳ	මිස	උදෙසා	පරිදි	තෙක්

2.5.2 Conjunction

Conjunctions are words used to connect words, phrases or sentences.

හා	හෝ	නමුත්	යයි	දැයි	එහෙත්	ඒත්

2.5.3 Particle

Particles is a word or a part of a word that has a grammatical purpose but often has little or no meaning

ය	ම	ද	දී	යි	ල	ඉතා	වඩා
වඩාත්	ක						

2.5.4 Interjection

Interjections are words used to show the emotion or feeling.

අහෝ	මික්	අහ්හ්	

2.5.5 Determiner

Determiners are words that are used before a noun to show which particular example of the noun is referred to.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
මෙම	This	මේ	This	එක්	One

සියලු	All	බොහෝ	Most	සමහර	Some
යම්	some	ඇතැම්	some	සියලුම	all
අර	that	ඊක		මුළු	all

2.5.6 Nipathana

Nipathana can be used alone in some contexts, and can be used as a *postposition* as well if needed.

Sinhala Word	ඇති	නැති	ඕනෑ	එපා	බැරි	පුළුවන්	ඇතිව	නැතිව	ඇත්නම්
English Translation	Enough / having	Not having	want	Do not want	unable	able	with	without	If [someone] is having

2.5.7 Case marker

Sinhala nouns are morphologically inflected based on the case. A suffix is added to the noun to show the case. For animate nouns and inanimate singular nouns, suffix ට - ta is added for dative case, suffix ගේ - “ge” is added for genitive case and suffix ගෙන් - “gen” is added for instrumental case. For inanimate plural nouns, suffix වලට - “valata” is added for dative case, suffix වල - “vala” is added for genitive case and suffix වලින් - “walin” is added for instrumental case. According to Sinhala language rules, it is wrong to separate these case marking suffixes from the main noun. However, some Sinhala writers tend to separate this case marking suffix from the main noun. If separated, such suffixes are categorized under case markers

ට	ගේ	ගෙන්	වලට	වලින්	වල	හිදී

2.5.8 Preposition in compound verb

Preposition in compound verb is a words that do not have a meaning by themselves but, when combined with another verb, make up a compound verb.

ඉටු	සිදු	පත්	මිය	ගත			

2.6 Extra tags at Level 2

2.6.1 Sentence Ending

A word (Noun, Postposition, Adjective, etc) that is used to end the sentence, but is not a finite verb

සඳහායි	ගොඩනැගිල්ලකි	විශේෂිතයි	පමණයි

- 2.6.2 Number
- 2.6.3 Abbreviation
- 2.6.4 Full stop
- 2.6.5 Punctuation
- 2.6.6 Foreign word

3. Level 3

Inflection based grammatical variations of the language is captured using tags at third level. Sinhala words (Nouns and verbs) can be inflected based on Animacy, Number, Gender, Person, Case, Tense and Definiteness.

3.1 Common Noun Inflections

Common nouns can be either Animate or Inanimate. Those two categories are further sub categorized based on other inflecting factors. Each cell of the following tables is a separate tag

Inflections of Animate Common Nouns

Case	Singular - ඒක				Plural - බහු		
	Masculine - පුරුෂ		Feminine - ස්ත්‍රී		Masculine	Feminine	Common
	Def නියත	Indefinite අනියත	Def	Indefinite	Indefinite	Indefinite	Indefinite
Nominative කතෘ	මිනිසා	මිනිසෙක්	කාන්තාව දැරිය	කාන්තාවක්	මිනිස්සු	කාන්තාවෝ	දෙමවුපියයෝ
Accusative කර්ම	මිනිසා / මිනිසාව	මිනිසෙකු	කාන්තාව දැරිය	කාන්තාවක	මිනිසුන්	කාන්තාවන්	දෙමවුපියන්
Dative සම්ප්‍රදාන	මිනිසාට	මිනිසෙකුට	කාන්තාවට	කාන්තාවකට	මිනිසුන්ට	කාන්තාවන්ට	දෙමවුපියන්ට
Genitive සම්බන්ධ	මිනිසාගේ	මිනිසෙකුගේ	කාන්තාවගේ	කාන්තාවකගේ	මිනිසුන්ගේ	කාන්තාවන්ගේ	දෙමවුපියන්ගේ
Instrumental අවධි	මිනිසාගෙන්	මිනිසෙකුගෙන්	කාන්තාවගෙන්	කාන්තාවකගෙන්	මිනිසුන්ගෙන්	කාන්තාවන්ගෙන්	දෙමවුපියන්ගෙන්
Vocative ආලාපන	මිනිස! දරුව!		දැරිය!		මිනිසුනේ!	අම්මාවරුනේ!	දෙමවුපියනි!

Animate common nouns sometimes belongs to a common gender which represent both masculine and feminine. (Eg: මිනිස්සු - people / දෙමවුපියයෝ - parents)

Inanimate Common Nouns in Sinhala are further categorized based on Number, Definiteness and Case (Direct, Dative, Genitive, and Instrumental).

Inflections of Inanimate Common Nouns

Case	Singular		Plural
	Definite	Indefinite	
Direct	පොත ශාලාව	පොතක් ශාලාවක්	පොත් ශාලා
Dative	පොතට ශාලාවට	පොතකට ශාලාවකට	පොත්වලට ශාලාවලට
Genitive	පොතේ / පොතෙහි ශාලාවේ / ශාලාවෙහි	පොතක ශාලාවක	පොත්වල ශාලාවල / ශාලාවන්හි
Instrumental	පොතෙන් ශාලාවෙන්	පොතකින් ශාලාවකින්	පොත්වලින් ශාලාවලින්

Pronoun categorization (PRP)

Pronouns are first categorized in to two broad areas based on animacy : Animate and Inanimate

Animate Pronouns in Sinhala are further categorized based on Animacy, Number, person, Gender and Case.

Inflection of Animate Pronouns

Case	First Person		Second Person		Third Person		
	Singular	Plural		Singular		Common	Plural
				Masculine	Feminine		
Nominative	මම	අපි	ඔබ	ඔහු	ඇ / ඇය	තමා / උ	ඔවුහු
Accusative	මා	අප	ඔබ	ඔහු	ඇ / ඇය	තමන් / උන්	ඔවුන්
Dative	මට	අපට	ඔබට	ඔහුට	ඇට / ඇයට	තමන්ට	ඔවුන්ට
Genitive	මගේ / මාගේ	අපගේ / අපේ	ඔබගේ / ඔබේ	ඔහුගේ	ඇගේ / ඇයගේ	තමන්ගේ	ඔවුන්ගේ
Instrumental	මගෙන් / මාගෙන්	අපගෙන් / අපෙන්	ඔබගෙන් / ඔබෙන්	ඔහුගෙන්	ඇගෙන් / ඇයගෙන්	තමන්ගෙන්	ඔවුන්ගෙන්

Inanimate Pronouns in Sinhala are further categorized based on Number.

Inflections of Inanimate pronouns

Case	Singular	Plural
Direct	මෙය එය	මේවා ඒවා
Dative	මෙයට / මීට	මේවාට
Genitive	මෙහි	මේවායේ / මේවායෙහි
Instrumental	මෙයින් / මින්	මේවායින්

Proper Noun Categorization (NNP)

Proper nouns in Sinhala are further categorized based on Animacy and case. Table 5 summarizes the categorization

Inflection of Proper Nouns

Case		Direct	Dative	Genitive	Instrumental
Animate	Singular	නිමල්	නිමල්ට	නිමල්ගේ	නිමල්ගෙන්
Inanimate		රත්නපුරේ	රත්නපුරේට	රත්නපුරේ	රත්නපුරෙන්
		සිංහල	සිංහලට	සිංහලේ / සින්හලෙනි	සිංහලෙන්
		රුපියල / රුපියල්	රුපියලට	රුපියලේ / රුපියලෙනි	රුපියලෙන්
		බෞද්ධ			
		ලංකාව			

Proper nouns are only categorized as animate and inanimate. Spoken Sinhala has a plural like form for animate nouns (Eg: නිමල්ලා) but this is not taken in to consideration.

Finite Verbs (අවසාන ක්‍රියා)

Finite verbs are further categorized based on Person (පුරුෂ), Number (වචන), Tense (කාල) and Gender (ලිංග).

Inflection of Finite Verbs

			Present/Future	Past
First Person ප්‍රථම	Singular		බලමි බලන්නෙමි	බැලිමි බැලුවෙමි
	Plural		බලමු බලන්නෙමු	බැලිමු බැලුවෙමු
Second Person මධ්‍යම	Singular		බලහි බලන්නෙහි	බැලිහි බැලුවෙහි
	Plural		බලහු බලන්නෙහු	බැලිහු බැලුවෙහු
Third Person උත්තම	Singular	Common	බලයි	බැලිය බැලිණ
		Masculine	බලන්නේය	බැලුවේය
		Feminine	බලන්නිය	බැලුවාය
	Plural		බලති බලන්නෝය බලන්නාහ	බැලූහ බැලුවෝය බැලුවාහ

There is another category of finite verbs used for commanding. Table 6.1 provides examples

Finite Verbs Commanding

දෙන්න / දෙන්න	බලන්න / බලන්න	කරන්න / කරන්න	